

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 632/2023
21.06.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Гордане Којић, Бате Цветковића и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Врховног суда Весном Зарић као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Златана Куртовића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Пазару К 258/16 од 20.10.2022. године и Вишег суда у Новом Пазару Кж1 11/23 од 27.01.2023. године, у седници већа одржаној дана 21.06.2023. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА се као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Златана Куртовића, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) Законика о кривичном поступку, па се **УКИДАЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Новом Пазару К 258/16 од 20.10.2022. године и Вишег суда у Новом Пазару Кж1 11/23 од 27.01.2023. године, у осуђујућем делу, због кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 1. Кривичног законика (описано на странама 5 и 6 првостепене пресуде под тачком III изреке) и у том делу предмет враћа Основном суду у Новом Пазару, на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Пазару К 258/16 од 20.10.2022. године окривљени ББ, ВВ, ГГ, ДД и АА су тачком I изреке пресуде на основу члана 423. став 1. тачка 2) ЗКП ослобођени од оптужбе да су извршили по једно кривично дело насилничко понашање. У односу на ово кривично дело одлучено је да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава.

Истом пресудом, под тачком III изреке, окривљени АА оглашен је кривим да је извршио кривично дело тешка телесна повреда из члана 121. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од шест месеци, коју ће издржавати у просторијама у којима станује са применом мере електронског надзора.

Окривљени је обавезан на плаћање трошкова кривичног поступка а оштећени упућен да имовинскоправни захтев оствари у парничном поступку.

Пресудом Вишег суда у Новом Пазару Кж1 11/23 од 27.01.2023. године, између осталих одбијена је жалба браниоца окривљеног АА, изјављена против пресуде Основног суда у Новом Пазару К 258/16 од 20.10.2022. године, а наведена пресуде потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости, само у односу на осуђујући део, којим је окривљени оглашен кривим за кривично дело тешка телесна повреда из члана 121. став 1. Кривичног законика (описано под тачком III изреке првостепене пресуде), поднео је бранилац окривљеног АА – адвокат Златан Куртовић због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП и повреде закона из члана 441. ЗКП (без прецизирања става), са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе или их укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни суд доставио је по примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, па је у седници већа, коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета, са правноснажним пресудама против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Основано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА указује да је побијаним правноснажним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, с обзиром да је правноснажним пресудама прекорачена оптужба на штету окривљеног.

Наиме, из списка предмета произилази да је оптужним предлогом Основног јавног тужиоца у Новом Пазару Кт 647/15 од 15.04.2016. године окривљенима ББ, ВВ, ГГ, ДД, ЂЂ и АА стављено на терет извршење кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. КЗ а окривљеном АА и кривично дело тешка телесна повреда из члана 121. став 1. КЗ. Окривљени су, према наводима оптужног акта, наведена кривична дела извршили тако што су „ дана 21.05.2015. године, у стању урачунљивости и поступајући са умишљајем, а били су свесни да је њихово дело забрањено, у Новом Пазару у улици ..., грубим вређањем и злостављањем, вршењем насиља, изазивањем туче, дрским и безобзирним понашањем, у групи, значајније угрожавали спокојство грађана и теже реметили јавни ред и мир и тиме довели до тешког понижавања грађана ..., па пошто окривљени АА покушава да спречи тучу њему се окреће окривљени ББ и креће да га удари дрвеном палицом коју држи у рукама и том приликом истог гађа у правцу АА и ГГ, где АА погађа у пределу десне ноге и тада АА узима наведену палицу а окривљени ББ поред ножа који му је био у рукама вади још један нож иза појаса и креће према АА, а АА у том тренутку удара ББ дрвеном

палицом у пределу руке где му наноси повреде у виду прелома трећег прста леве шаке која повреда је тешке телесне природе...”

Под тачком III изреке првостепене пресуде, суд је окривљеног АА огласио кривим због извршења кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 1. КЗ, да је „ дана 21.05.2015. године, у стању урачунљивости и поступајући са умишљајем, свестан да је његово дело забрањено, у Новом Пазару, у улици ..., другог тешко телесно повредио, на тај начин што је у тучи, коју је започео ЂЂ и у којој су учествовали и ГГ и АА, са једне стране, ББ и ДД, са друге стране, након што је ББ кренуо да га удари дрвеном палицом коју држи у рукама и том приликом га гађао, тада АА узима ту исту дрвену палицу и удара ББ у пределу руке, где му наноси повреде у виду прелома горњег (проксималног) чланка трећег прста леве шаке, која повреда је у време наношења представљала тешку телесну повреду.“

Према одредби члана 420. став 1. ЗКП пресуда се може односити само на лице које је оптужено (субјективни идентитет пресуде и оптужбе) и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници (објективни идентитет пресуде и оптужбе), а одредбом става 2. истог члана је прописано да суд није везан за предлоге тужиоца у погледу правне квалификације кривичног дела. Из цитираних законских одредби произилази да закон не захтева идентитет у погледу правне оцене дела, али да захтева да између оптужбе и пресуде постоји идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела, тако да евентуалне измене чињеничног описа дела у изреци пресуде морају остати у границама чињеничног основа из оптужбе, тачније у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива.

Међутим, првостепени суд је, доносећи побијану првостепену пресуду, у којој је изменио чињенични опис кривичног дела дат у оптужном акту јавног тужиоца, повредио објективни идентитет оптужбе, јер се чињенични опис кривичног дела који је наведен у изреци првостепене пресуде у битном разликује од оног наведеног у оптужном предлогу јавног тужиоца.

Ово са разлога што је првостепени суд из чињеничног описа кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 1. КЗ, описаног под тачком III изреке првостепене пресуде, изоставио да је окривљени ББ, у тренутку када окривљени АА узима палицу којом га је претходно ББ гађао, поред ножа који му је био у рукама вади још један нож иза појаса и креће према АА, а АА у том тренутку удара ББ дрвеном палицом у пределу руке где му наноси повреду која је тешке телесне природе. Оваквим поступањем суда окривљени АА је доведен у тежи положај из разлога што су из описа дела изостављене чињенице које окривљеном иду у корист а које указују на истовремени противправни напад окривљеног ББ и самим тим је повећан обим криминалне активности и воље окривљеног што доводи до тога да је окривљени осуђен за теже кривично дело од оног описаног у оптужби, а што представља битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Имајући у виду да је у конкретном случају првостепени суд у изреци побијане пресуде, под тачком III, изоставио околности које иду у корист окривљеном односно истовремени противправни напад окривљеног ББ, што се основано истиче у захтеву за заштиту законитости окривљеног АА – адвоката Златана Куртовића, на који начин је учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, коју повреду Виши суд у Новом Пазару, као другостепени, није отклонио, већ је првостепену пресуду потврдио, то је Врховни суд, усвајањем захтева, укинуо побијане пресуде у осуђујућем делу, под тачком III и предмет вратио Основном суд у Новом Пазару, на поновно суђење, на основу члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП.

Водећи рачуна о редоследу одлучивања поводом овог ванредног правног лека, будући да је утврђено постојање битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП у односу на окривљеног АА за кривично дело тешка телесна повреда из члана 121. став 1. КЗ, због које су правноснажне пресуде у том делу укинуте, то се Врховни суд није упуштао у разматрање осталих навода захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног.

У поновном поступку првостепени суд ће имати у виду примедбе и упутства наведена у овој пресуди, као и остале наводе поднетог захтева за заштиту законитости, након чега ће донети правилну и закониту одлуку.

Са свега изложеног, донета је одлука као у изреци.

Записничар-саветник
Весна Зарић, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић